

Konsesjonsavtale

Ei-billading Rena leir

Kontraksnummer: R01083

Oppstartdato: 01.07.2021

Saksnummer for
anskaffelsen: 2020/5001

Saksnummer for kontrakten:

PARTENE OG DERES REPRESENTANTER

Oppdragsgiver:		
Navn:		Organisasjonsnr:
Staten v/Forsvarsdepartementet v/Forsvarsbygg		975 950 662
Adresse:		
Anne Helene Breimo	Tlf: 905 81 440	E-post: anne.helene.breimo@forsvarsbygg.no
Fullmakt til å signere avtalen: Lena Bratsberg		

Leverandør:		
Navn:		Organisasjonsnr:
Adresse:		
E-post til mottak av innkjøpsordre:		
Leverandørens representant:	Tlf:	E-post:
Fullmakt til å signere rammeavtalen:		

SIGNATURER

Avtalen skal signeres elektronisk. Signatur vil fremkomme av egen signaturfil opprettet i kontraktsadministrasjonsverktøyet.

Del II Forsvarsbyggs generelle kontraktsvilkår for avtaler

Innhold:

PARTENE OG DERES REPRESENTANTER	1
SIGNATURER	1
1 AVTALEDOKUMENTER	4
1.1 Rangordning	4
2 ALMINNELIGE BESTEMMELSER FOR AVTALEN	4
2.1 Om avtalen	4
2.2 Partenes representanter	4
2.3 Skriftlig kommunikasjon og elektronisk signering	4
2.4 Avtalens omfang	5
2.5 Endringer	5
2.6 Varighet og forlengelse	5
2.7 Oppsigelse	5
3 ENDRINGER, STANS ELLER AVBESTILLING	5
3.1 Endring av ytelsen etter avtaleinngåelsen	5
3.2 Midlertidig stansing av ytelsen	5
4 PARTENES RETTIGHETER OG PLIKTER	6
4.1 Plikt til samarbeid og lojalitet	6
4.2 Overdragelse av kontraktsforpliktelser	6
4.3 Møter	6
5 LEVERANDØRENS PLIKTER	6
5.1 Reklame / informasjon	6
5.2 Kvalitetssikring	6
5.3 Forsikringer	6
5.4 Varsling	6
5.5 Leverandørens ansvar og kompetanse	7
5.6 Levering	7
6 UNDERLEVERANDØRER	7
7 INFORMASJONSSIKKERHET	7
8 PRISBESTEMMELSER OG BETALINGSVILKÅR	8
8.1 Kontraktssum	8
8.2 Regulering av prisen	8
Oppdragsgiver forplikter seg til å overholde minimumskravene i bilag 2, pkt 2.2.	8
9 Betaling og fakturering	8
9.1 Fakturering	8
9.2 Betalingsbetingelser	8
9.3 Krav til fakturaene	9

10	FORHOLDET TIL ANSKAFFELESREGLVERKET ELLER ANDRE OFFENTLIGRETTSLIGE REGLER	9
11	SAMFUNNSANSVAR OG ETISKE KRAV	9
11.1	Etiske krav og retningslinjer.....	9
11.2	Korrupsjonsforebygging.....	9
11.3	Pliktig medlemskap i StartBANK	9
12	PLIKTIG MEDLEMSKAP I RETURORDNING	10
13	OPPDRAKSGIVERS RETT TIL Å FØRE KONTROLL	10
13.1	Revisjoner	10
13.2	Skatte- og avgiftsforpliktelser	10
13.2.1	Oppdragivers rett til å innhente opplysninger fra skattemyndighetene	10
13.2.2	Plikt til å etterleve skatte- og avgiftslovgivningen	10
14	RAPPORTERINGSPLIKT TIL BRUKERDIALOG UTLAND.....	11
15	SIKKERHET	11
16	MISLIGHOLD.....	11
16.1	Mislighold av avtalen	11
17	TVISTER - VERNETING OG LOVVALG.....	11

1 AVTALEDOKUMENTER

Denne avtalen består av dette dokumentet og følgende vedlegg:

Del II: Generelle kontraktsvilkår
Bilag 1: Endringer til Forsvarsbyggs generelle kontraktsvilkår
Del III: Faglig oppdragsbeskrivelse
Bilag 2: Minimumskrav og priselementer – for utfylling, legges ved tilbudet

Videre inngår følgende i avtalen:

- Referater og annet materiale fra forhandlinger, oppklarende drøftelser og signeringsmøte som er godkjent av begge parter
- Leverandørens tilbud og løsningsbeskrivelse
- Konkurransesgrunnlaget forøvrig

1.1 Rangordning

- 1 Dette avtaledokumentet går foran bilagene.
- 2 Bilag 1 går foran de øvrige bilagene
- 3 Referater og annet materiale fra forhandlinger, drøftinger og ev endringer, godkjent av begge parter
- 4 Leverandørens tilbud og løsningsbeskrivelse
- 5 Konkurransesgrunnlaget forøvrig

2 ALMINNELIGE BESTEMMELSER FOR AVTALEN

2.1 Om avtalen

Denne tjenestekonsesjonsavtalen er en avtale om tjenestekjøp hvor vederlaget for tjenesten som skal utføres består av retten til å utnytte tjenesten kommersielt. Leverandør har risikoen for å sikre inntjening og for å etablere og drive tjenesten. Oppdragsgiver garanterer ikke for noe minste volum.

2.2 Partenes representanter

Hver av partene skal ved inngåelsen av konsesjonsavtalen oppnevne en representant som har fullmakt til å opptre på vegne av vedkommende part i saker som angår avtalen.

Partene skal skriftlig informere hverandre om en eventuell utskiftning av representanten.

Oppdragsgiver påberoper seg rett til å ikke godkjenne ny representant for leverandøren dersom det foreligger saklig grunn.

2.3 Skriftlig kommunikasjon og elektronisk signering

Skriftlig kommunikasjon kan foregå elektronisk eller ved ordinær post.

Leverandør forplikter seg til å signere alle dokumenter tilhørende denne rammeavtalen, inkludert avrop, elektronisk gjennom det system oppdragsgiver til enhver tid benytter.

2.4 Avtalens omfang

Avtalens omfang følger av leveransebeskrivelsen i del III.

2.5 Endringer

Endringer i Forsvarsbyggs generelle kontraktsvilkår for avtaler skal være spesifisert i Bilag 2 ved signering av konsesjonsavtalen.

Endringer i kontraktperioden skal avtales skriftlig og signeres av begge parter. Endringsavtaler skal inngå som egne vedlegg til rammeavtalen.

Det er ikke adgang til å foreta endringer som er vesentlige.

2.6 Varighet og forlengelse

Avtalen gjelder fra oppstartdato oppgitt på dette dokumentets forside, eller fra signeringsdato hvis denne inntreer senere. Avtalen varighet er 7 år, med mulighet til forlengelse 1 (ett) år + 1 (ett) år + 1 (ett) år. Maksimal lengde på avtalen er 10 år.

Avtalen forlenges ved at oppdragsgiver sender skriftlig varsel om forlengelse senest 3 (tre) måned før avtalen utløper.

Oppdragsgiver har rett til å forlenge kontrakten for en kortere periode enn den oppgitte forlengelsestiden.

2.7 Oppsigelse

Oppdragsgiver kan si opp rammeavtalen med tre måneders skriftlig varsel.

3 ENDRINGER, STANS ELLER AVBESTILLING

3.1 Endring av ytelsen etter avtaleinngåelsen

Hvis oppdragsgiveren etter at avtalen er inngått har behov for å endre kravene til ytelsen, eller andre forutsetninger for avtalen, på en slik måte at ytelsens karakter eller omgang blir annerledes enn avtalt, innenfor rammen av regelverket om offentlige anskaffelser, kan oppdragsgiveren be om endringsavtale.

Dersom leverandør oppdager eller burde oppdage behov for endringer skal oppdragsgiver varsles skriftlig om dette snarest. Endringer skal være godkjent av oppdragsgiver ved skriftlig endringsordre før tiltak iverksettes.

Krever oppdragsgiver endring skal leverandør uten ugrunnet opphold utarbeide en bekreftelse med beskrivelse av endringer samt opplysninger om eventuell innvirkning på pris og fremdriftsplan. Leverandør skal ikke påbegynne endringer før oppdragsgiver skriftlig har tatt stilling til leverandørs bekreftelse.

Vederlag for endringer skal være i samsvar med avtalens opprinnelig prisnivå. Dersom endringer medfører besparelser for leverandør, skal oppdragsgiver godskrives dette. Er partene uenige om det beløp som skal tillegges eller trekkes fra vederlaget eller andre konsekvenser som følge av endringen, skal leverandør likevel iverksette endringen uten å avvente endelig løsning av tvisten.

3.2 Midlertidig stansing av ytelsen

Oppdragsgiver kan med minimum 5 kalenderdagers skriftlig varsel kreve at gjennomføringen av ytelsen stanses midlertidig. Det skal opplyses når ytelsen skal stanses og når den er planlagt gjenopptatt. Oppdragsgiver kan utsette hele eller deler av ytelsen. Slik melding skal fremsetter skriftlig. Leverandør skal uten ugrunnet opphold meddele oppdragsgiver hvilke virkninger utsettelsen kan få for gjennomføringen av ytelsen. Dersom utsettelsen varer over 90 dager har leverandør rett til å si opp avtalen med skriftlig varsel.

Ved midlertidig stand skal oppdragsgiveren erstatte:

- a) Leverandørens dokumenterte kostnader knyttet til omdisponering av personell
- b) Andre direkte kostnader som leverandøren påføres som følge av stansingen.

4 PARTENES RETTIGHETER OG PLIKTER

4.1 Plikt til samarbeid og lojalitet

Partene skal samarbeide lojalt under gjennomføringen av avtalen. De skal i tide underrette hverandre om forhold som de bør forstå har eller vil få betydning for den annen part å kjenne til.

4.2 Overdragelse av kontraktsforpliktelser

Partene kan ikke overføre rettigheter eller plikter etter denne avtalen til en tredjepart uten etter skriftlig forhåndssamtykke fra den andre parten. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

4.3 Møter

Dersom en part finner det nødvendig kan parten med minst 3 virkedagers varsel innkalle til møte den den annen part for å drøfte avtaleforholdet og måten avtaleforholdet blir gjennomført på.

Kostnader til møter godtgjøres ikke.

5 LEVERANDØRENS PLIKTER

5.1 Reklame / informasjon

Leverandøren forplikter seg å ikke offentliggjøre noen form for informasjon om avtalen under denne uten på forhånd å ha innhentet skriftlig godkjenning fra Oppdragsgiver.

5.2 Kvalitetssikring

Leverandøren skal ha et implementert og dokumentert system for å sikre at arbeidene utføres i henhold til gjeldende lover, forskrifter, avtalens krav og eventuelt leverandørens egne krav. Leverandøren skal også påse at underleverandører har og følger de samme eller tilsvarende systemer.

Leverandør skal på anmodning utarbeide en kvalitetsplan særskilt tilpasset utførelsen av ytelsen.

Oppdragsgiver plikter å legge til rette for at leverandør får tilgang til relevante kvalitetsdokumenter som er aktuelle for utførelse av tjenesten.

5.3 Forsikringer

Leverandøren plikter å ha forsikringer som er tilstrekkelige til å dekke ethvert krav fra oppdragsgiveren som følger av leverandørens risiko eller ansvar etter denne avtalen innenfor rammen av alminnelige forsikringsvilkår. Denne forpliktelsen anses som oppfylt dersom leverandøren tegner ansvars- og risikoforsikring på vilkår som anses som ordinære innenfor norsk forsikringsvirksomhet.

5.4 Varsling

Partene skal uten ugrunnet opphold varsle om forhold som parten forstår eller burde forstå at kan få betydning for avtaleoppfyllelse, herunder eventuelle forventede forsinkelser og mangler. Varslingen skal være skriftlig og oppgi årsak til forsinkelsen, antatt innvirkning på fremdriftsplanen samt forslag til tiltak for å begrense forsinkelsen. Tilsvarende gjelder hvis det må antas ytterligere forsinkelser etter at første varsel er gitt.

Parten er ansvarlige for direkte tap som motparten lider, og som kunne vært unngått dersom varsel hadde blitt gitt i rett tid.

5.5 Leverandørens ansvar og kompetanse

Ytelsen skal gjennomføres i henhold til avtalen. Ytelsen skal utføres profesjonelt, effektivt og med høy faglig standard og skal være i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og offentlige vedtak samt relevant bransjeregulering. Ytelsen gjennomføres i dialog med oppdragsgiver.

Oppdragsgiver skal klart gi uttrykk for formålet med avtalen og sine krav og behov slik at leverandør har et tilstrekkelig grunnlag for oppfyllelse av sine avtaleforpliktelser.

Leverandør skal innhente og opprettholde alle nødvendige tillatelser og godkjenninger for utføring av ytelsen, og på oppdragsgivers anmodning fremlegge dokumentasjon på dette.

5.6 Levering

Levering anses utført når hele ytelsen er levert i samsvar med avtalen og er kontrollert og godkjent av rette mottaker.

Samtlige dokumenter som er aktuelle for ytelsen skal leveres sendes ved godkjenning.

6 UNDERLEVERANDØRER

Leverandøren har rett til å la deler av sine kontraktsforpliktelser bli utført av underleverandører ved gjennomføring av ytelsen i samsvar med kontraktsbestemmelsene i avtalen. Hans kontraktansvar overfor oppdragsgiveren endres ikke ved bruk av underleverandører.

Bruk av underleverandør skal godkjennes skriftlig av oppdragsgiver. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

Bruk av underleverandør forutsetter at leverandør informerer og viderefører sine forpliktelser til underleverandør.

Leverandør kan ikke ha flere enn to underleverandører i kjede under seg, med mindre det foreligger særskilte forhold og oppdragsgiver har gitt skriftlig samtykke.

Leverandør skal til enhver tid kunne dokumentere at underleverandøren(e) oppfyller avtalens bestemmelser.

7 INFORMASJONSSIKKERHET

Leverandør skal iverksette forholdsmessige tiltak for å ivareta krav til informasjonssikkerhet i forbindelse med gjennomføringen av ytelsen. Dette innebærer at leverandøren skal iverksette forholdsmessige tiltak for å sikre konfidensialitet av oppdragsgiverens data samt tiltak for å sikre at data ikke kommer på avveie. Videre skal leverandøren iverksette forholdsmessige tiltak mot utilsiktet endring og sletting av data samt mot angrep av virus og annen skadevoldende programvare.

Leverandøren plikter å holde oppdragsgiverens data adskilt fra eventuelle tredjeparts data for å redusere faren for beskadigelse av data og/eller innsyn i data. Med adskilt forstås at nødvendige tekniske tiltak som sikrer data mot uønsket endring og innsyn er iverksatt og opprettholdt. Som uønsket innsyn anses også tilgang fra ansatte hos leverandøren eller andre som ikke har behov for informasjonen i sitt arbeide for oppdragsgiveren.

Leverandøren skal påse at leverandører av tredjepartsleveranser foretar tilstrekkelig og nødvendig sikring av oppdragsgiverens data.

8 PRISBESTEMMELSER OG BETALINGSVILKÅR

Avtalens priser fremgår av tilbudet og priser oppgitt i prisskjemaet.

I den grad ytelsen er priset pr time skal oppdragsgiver ikke betale overtid eller kompensasjon for kvelds-, natt- eller helligdagsarbeid uten at dette er særskilt pålagt eller avtalt.

Alle priser er oppgitt i norske kroner (NOK) eksklusive mva. Dersom ikke annet er avtalt er emballasje, fraktkostnader, toll og ev andre skatter og avgifter inklusive i leveransens totalpris.

Reise og diettkostnader, behandlingsgebyr, faktureringsgebyr og lignende aksepteres ikke av oppdragsgiver.

8.1 Kontraktssum

Tilbudssum / anleggsbidrag	NOK
Avtalt anslag over vederlag for ytelser som skal avregnes etter enhetspriser	NOK
Merverdiavgift	NOK
Til sammen	NOK
Kontraktssummen	NOK

8.2 Regulering av prisen

Oppdragsgiver forplikter seg til å overholde minimumskravene i bilag 2, pkt 2.2.

9 Betaling og fakturering

9.1 Fakturering

Fakturering skal skje når ytelsen er levert og overtatt av oppdragsgiver.

9.2 Betalingsbetingelser

Betaling skal skje innen 30 dager etter at både leveransen og korrekt merket faktura med avtalte bilag er mottatt av Forsvarsbygg.

Ved delleveranser: Betaling skjer innen 30 dager etter at både delleveransen og fakturaer med avtalte bilag er mottatt.

Betaling innebærer ingen godkjenning av grunnlaget for vedkommende faktura eller frafall av mangelsinnsigelser.

Dersom oppdragsgiver ikke betaler til rett tid, skal oppdragsgiver betale forsinkelsesrente i henhold til lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17.12.1976 nr. 100.

9.3 Krav til fakturaene

Faktura og kreditnota skal sendes elektronisk til Forsvarsbyggs fakturamottak i samsvar med standarden Elektronisk handelsformat (EHF). Forsvarsbyggs elektroniske fakturaadresse er **975950662**. For nærmere informasjon om fremgangsmåte, se www.ehandel.no.

Alle fakturaer skal inneholde:

- Ressursnummer til attestant/mottaker <fyll inn ressursnr.> oppgis under «Buyer reference», eventuelt innkjøpsordrenummer <fyll inn innkjøpsordrenr.> oppgis «Order reference».
- «Prosjektnummer ....., kontraktsnr. ....». – oppgis i beskrivelsesfeltet
- Videre skal beskrivelsesfeltet inneholde opplysninger om hvilke ytelser/leveranser fakturaen gjelder. Fakturaene skal spesifiseres og dokumenteres slik at de kan kontrolleres av oppdragsgiveren.

Ved manglende eller feil merking vil leverandøren kunne få beskjed om at den umerkede/feilmerkede fakturaen ikke vil bli behandlet. Leverandøren plikter da å kreditere den umerkede fakturaen og utstede en ny korrekt faktura med ny fakturadato og nytt forfall.

10 FORHOLDET TIL ANSKAFFELESREGELVERKET ELLER ANDRE OFFENTLIGRETTLIGE REGLER

Dersom det på noe tidspunkt fremstår som sannsynlig for Oppdragsgiver at denne avtalen strider mot det til enhver tid gjeldende anskaffelsesregelverk, eller andre offentligrettslige regler, kan avtalen bringes til opphør med umiddelbar virkning etter ensidig skriftlig melding fra Oppdragsgiver. Leverandør kan ikke fremme krav basert på slikt bortfall.

11 SAMFUNNSANSVAR OG ETISKE KRAV

11.1 Etiske krav og retningslinjer

Leverandøren plikter å gjøre seg kjent med og overholde de etiske krav og retningslinjer som gjelder for Forsvarsbygg. De for tiden etiske kravene og retningslinjene kan leses på <https://www.forsvarsbygg.no/no/om-oss/samfunnsoppdraget/etikk-og-varsling-i-forsvarsbygg/>.

Leverandør skal signere og oversende «Etisk egenerklæring for leverandører til forsvarssektoren» i forbindelse med tilbudet, og deretter årlig i forbindelse med rapportering.

11.2 Korrupsjonsforebygging

Leverandøren plikter å arbeide for å forhindre korrupsjon i sin virksomhet. Leverandøren må kunne vise til at de har iverksatt tiltak eller har systemer som skal forebygge korrupsjon og påvirkningshandel. Dette kan være etablering av internkontroll, utarbeidelse av etiske retningslinjer, opprettelse av varslingskanal og lignende, og som minimum går ut på å forebygge korrupsjon og påvirkningshandel.

11.3 Pliktig medlemskap i StartBANK

Dersom oppdragene under avtalen gjelder bygg- eller anleggsbransjen skal leverandøren ved inngåelse av rammeavtalen fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK. Registreringsbeviset må ikke være eldre enn ett år.

Leverandøren skal gi StartBANK fullmakt til å innhente skatte- og avgifts informasjon (SKAV-info) i hele kontraktsperioden.

Personell fra virksomhet som ikke er registrert i StartBANK kan nektes adgang til byggeplass.

Punktet gjelder også for underleverandører.

12 PLIKTIG MEDLEMSKAP I RETURORDNING

En norsk leverandør (merverdiavgiftsregistrert i Norge) skal senest ved kontraktsinngåelsen fremlegge dokumentasjon (medlemsbevis fra Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende ordning) for at han er medlem i en miljømessig forsvarlig returordning for sluttbehandling av emballasje eller oppfyller forpliktelsen gjennom tilsvarende egen returordning. Dersom Leverandøren er av den oppfatning at han ikke kommer til å benytte emballasje, skal han senest ved kontraktsinngåelsen sende en skriftlig erklæring til Oppdragsgiver om dette.

13 OPPDRAGSGIVERS RETT TIL Å FØRE KONTROLL

13.1 Revisjoner

Oppdragsgiver har rett til innsyn i leverandørens organisasjon, systemer og dokumenter for det formål å verifisere at avtalens vilkår overholdes.

Ved revisjon skal leverandøren vederlagsfritt yte rimelig assistanse.

13.2 Skatte- og avgiftsforpliktelser

13.2.1 Oppdragivers rett til å innhente opplysninger fra skattemyndighetene

Før kontraktsinngåelse skal leverandøren gi oppdragiver en fullmakt for utvidet skatteattest, se vedlegg til konkurransegrunnlagets del I. Tilsvarende gjelder for underleverandør som benyttes for å oppfylle et kvalifikasjonskrav.

Fullmakten gir oppdragiver rett til, et ubegrenset antall ganger, å innhente taushetsbelagte opplysninger fra skattemyndighetene som er angitt i fullmakten. De rettigheter og plikter som fremgår av fullmakten, gjelder i 4 år fra signering av fullmakten. Fullmakten er generell for Forsvarsbygg, og opprettholdelse av fullmakten er vesentlig for kontraktsforholdet.

Fullmakt for utvidet skatteattest skal undertegnes av alle underleverandører så tidlig som mulig, dog minimum 10 dager før oppstart av underleverandørens arbeid med mindre annet skriftlig avtales med oppdragiver.

13.2.2 Plikt til å etterleve skatte- og avgiftslovgivningen

Leverandøren skal til enhver tid etterleve Norges skatte- og avgiftslovgivning, herunder levere skattemeldinger og a-meldinger samt betale skatt og avgift i henhold til skatteforvaltningslovens frister. Det samme gjelder underleverandører.

Oppdragiver kan under kontraktsperioden kreve at Leverandøren betaler utestående skatt eller avgift uten ugrunnet opphold. Dersom restansene gjelder en underleverandør kan Oppdragiver kreve at Leverandøren sørger for at underleverandøren betaler det utestående uten ugrunnet opphold.

Brudd på ovennevnte plikter gir oppdragiver rett til å kreve at forholdet rettes opp, eller om nødvendig bytte ut underleverandør, innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragiver.

Vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan påberopes av oppdragiver som grunnlag for heving.

Alle avtaler leverandør inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

14 RAPPORTERINGSPLIKT TIL BRUKERDIALOG UTLAND

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Brukerdialog Utland i henhold til skatteforvaltningsloven § 7-6.

Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt oppdragiver som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

15 SIKKERHET

Dersom avtalen innebærer at Leverandøren får tilgang til eller tilvirker skjermingsverdig informasjon, eller får tilgang til et skjermingsverdig objekt eller infrastruktur, plikter Leverandøren å ivareta krav gitt i, eller i medhold av, lov om nasjonal sikkerhet av 1. juni 2018 nr. 24 (sikkerhetsloven) med forskrifter.

Leverandøren må selv dekke utgifter til å oppfylle krav som følger av sikkerhetsloven med forskrifter, hvis ikke noe annet følger av avtalen, sikkerhetsavtalen eller forskrift (se forskrift om sikkerhetsklarering og annen klarering av 20. desember 2018 (klareringsforskriften) § 31).

Leverandøren er ansvarlig for å påse at sikkerhetsbestemmelser etterleves i egen virksomhet og hos underleverandør som medvirker i anskaffelsen. Overtredelse av sikkerhetskrav vil kunne anses som vesentlig mislighold av Leverandørens kontraktsforpliktelser.

Forsvarsbygg har etter sikkerhetsloven § 4-1 annet ledd et ansvar for å påse at Leverandøren har tilstrekkelig risiko- og sikkerhetsforståelse. Det innebærer at Forsvarsbygg som ledd i oppfølgingen av at Leverandøren oppfylder sine kontraktsforpliktelser vil kunne kontrollere at kravet til forsvarlig sikkerhetsnivå er oppfylt. Leverandøren skal legge til rette for at Forsvarsbygg kan gjennomføre slik kontroll.

16 MISLIGHOLD

16.1 Mislighold av avtalen

Mislighold av avtalen håndteres i henhold til alminnelige kontraktsrettslige prinsipper.

Erstatning for indirekte tap kan ikke kreves. Indirekte tap omfatter, men er ikke begrenset til, tapt fortjeneste av enhver art, tapte besparelser, tap av data og krav fra tredjeparter.

17 TVISTER - VERNETING OG LOVVALG

Tvister som ikke avgjøres i minnelighet, skal behandles ved de ordinære domstolene.

For utenlandske kontraktparter avtales Oslo som vernetting.

Tvister behandles etter norske materielle- og prosessuelle rettsregler.